

BR10965247 «Қазақстандағы демографиялық процестер, көші-қон, урбанизация факторларын, ерекшеліктері мен динамикасын зерттеу, цифрлық карталар мен болжамдарды әзірлеу»

2023 жылы бағдарламаны орындау туралы

3 кезеңнің міндеттері (2023 ж.)

–Елдегі және өңірлер бойынша демографиялық процестердің ауқымы мен қарқындылығын зерделеу; демографиялық теңгерімсіздік тәуекелдеріне бағалау жүргізу, Қазақстан өңірлерінің демографиялық бейінін айқындау;

–Халықтың кеңістіктік ұтқырлығының ерекшеліктерін, көші-қон ағындарының модельдерін, бағыттарын, векторларын және мигранттардың негізгі сипаттамаларын (гендерлік, жас бойынша, кәсіби) зерттеу.

–Урбанизация деңгейі мен әлеуметтік-экономикалық дамудың өзара байланысын зерделеу, Қазақстандағы урбанизация саласындағы саясатты және қалалардың кеңістіктік даму моделін жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу.

–Халық санының орташа-ұзақ мерзімді болжамын әзірлеу, демографиялық жүктеме мен репродуктивті әлеуетті ескере отырып, Қазақстанның демографиялық тәуекелдерін анықтау.

–Демографиялық және көші-қон саясаты тұжырымдамасына, демография және көші-қон саласындағы нормативтік-құқықтық құжаттарға ұсыныстар әзірлеу.

–Қазақстанның демографиялық даму карталарының цифрлық модельдерін тұтастай және аумақтық бөліністе әзірлеу.

–Зерттеу нәтижелерін, бағдарлама іс-шараларын, жарияланымдар, енгізулер туралы ақпаратты орналастыру, ақпаратты жаңарту, іс-шараларды сүйемелдеу,.

3 кезеңнің нәтижелері (2023 ж.)

- 1990-2022 жылдардағы елдегі демографиялық процестердің себеп-салдарлық қатынастарының ауқымын және осы факторлардың демографиялық процестерге әсері көрінетін уақытша перспективаларды анықтаған экстраналды және интрональды факторлар анықталды;

1990-2022 жылдардағы өңірлер бойынша демографиялық процестерге талдау жүргізілді, орташа республикалық деңгейге қатысты негізгі көрсеткіштердің өзгеру қарқындылығы бойынша жүргізілді, кезектілік бойынша бала туудың және ананың жас тобының корреляциялық тәуелділігі, ауыл-қаланың ішкі көші-қоны салдарынан үшінші баланың туу үлесінің өзгеруі, 25-29 жас аралығындағы әйелдер санының

төмендеуі, ауылдағы және қалалардағы кезектілік бойынша 3, 4, 5 және одан да көп бала туу қарқындылығының үлесі.

- Өңірлерді республика бойынша, қала және ауыл бойынша үш нұсқада үш белгі бойынша кластерлеу жүргізілді, оның негізінде табиғи өсу коэффициентінің көрсеткіштері бойынша демографиялық процестерді дамытудың жоғары, орташа және төмен қарқындылығы бейіні бар өңірлер топтары анықталды; нәресте өлімі коэффициенті; үшінші, төртінші, бесінші және одан да көп баланың үлесі анықталды.

- Кеңістіктік (аумақтық) ұтқырлықты анықтаудың негізгі тәсілдері зерттелді және оның негізгі факторларына сипаттама берілді. Еңбек ресурстарының ұтқырлығының негізгі факторы ретінде халықтың саны мен құрылымының динамикасына, еңбек нарығының жай-күйіне үлкен әсер ететін халықтың көші-қоны бөлінді.

- Кеңістіктік (аумақтық) ұтқырлық елдің еңбек әлеуетінің жай-күйіне әсер ететіні, ұлттық және өңірлік еңбек нарықтарындағы ахуалды айқындайтыны, Еңбек ресурстарын пайдалану тиімділігін арттыруға тікелей ықпал ететіні айқындалды.

- Көші-қон процестерінің өзара байланысын зерттеудің және халықтың аумақтық ұтқырлығын қамтамасыз етудің екі негізгі бағыты анықталды. Бірінші бағыт өңірлік тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің және халықтың тыныс-тіршілігінің орнықтылығын қамтамасыз етумен байланысты, бұл жергілікті халықты бекіту және басқа өңірлерден халықты тарту үшін негіз жасайды. Екінші бағыт шығатын халықтың ресурстық әлеуетінің сапасын зерттеумен байланысты. Көші-қонның оң үрдісі-кәсіби және білім деңгейін арттыруға, материалдық жағдайды жақсартуға ұмтылу.

- Іс-шара экономикалық және әлеуметтік мәртебені сәтті бейімдеу және арттыру үшін маңызды ресурс ретінде көші-қон ағындарының жоғары динамикасы бар өңірлер халқының біліктілік және білім беру әлеуетінің сапасын бағалау жүргізілді. Жоғары білім және кәсіби деңгейі бар кәсіби мамандар тобы бөлінді.

- Мигранттардың қабылдаушы тараптың әлеуметтік қоғамына бейімделуі мен интеграциясының әлеуметтік-экономикалық мәселелері халықтың аумақтық ұтқырлығын қамтамасыз етудің маңызды шарты ретінде зерттелді. Этникалық оралмандар (қандастар) үшін интеграциялық бағдарламаның негізгі бағыттары ұсынылды. Интеграциялық бағдарлама интеграцияның құқықтық, экономикалық және әлеуметтік-мәдени мәселелерін қамтуы тиіс.

- Көші-қонның әлеуметтік-экономикалық тәуекелдерін төмендету үшін жасына, білім беру және кәсіптік деңгейіне байланысты топтарды, аз қамтылған отбасыларды қоса алғанда, көшіп-қонушыларды бейімдеуге бағытталған мақсатты көші-қон саясатын жүргізу ұсынылды.

- Эволюция теориялары мен урбанизацияның оңтайлы деңгейіне теориялық шолу жасалды, урбанизация моделін өзгертудің тарихи перспективасының объективтілігі көрсетілді, бұл ірі қалаларды дамытуға өлшенген көзқарасты және «урбанизация тұзағын» болдырмау үшін орта және шағын қалалардың инфрақұрылымын сақтауға күш салуды талап етеді;

- 134 елдің мысалында әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің урбанизация деңгейіне тәуелділігіне талдау жүргізілді, барлық елдерде урбанизацияның өсуі әлеуметтік-экономикалық дамудың жақсаруына әкелмеді деген қорытынды жасалды;

- Қазақстандағы әртүрлі типтегі қалалардың даму тенденциялары мен ерекшеліктеріне, олардың аумақтың қаңқасы ретіндегі және ауылдық елді мекендер мен демографиялық процестердің интеграциясындағы рөліне талдау жүргізілді;

- Халықты ұтымды қоныстандыру және Қазақстан аумағының игерілуін жақсарту факторы ретінде қалаларды дамытудың жаңа үрдістері мен мүмкіндіктері айқындалды;

- әр 5 жас топтары бойынша Қазақстанның 2100 жылға дейінгі халықтың болжамды санына баға берілді;

- Қазақстан мен Қазақстан өңірлері бойынша 2050 жылға дейінгі әр 1 жас топтары бойынша жабық және ашық халықтың өмір сүруінің толық кестелері, болжамды нұсқалары әзірленді;

- Қазақстанда урбанизация саласындағы теңдестірілген саясат бойынша ұсыныстар әзірленді, ол тек ірі қалалардың өсуімен шектелмейді, урбанизация кезеңдерінің өзгеру перспективаларын, қалалар мен елді мекендердің әртүрлі түрлерінің рөлін, ірі ауылдық елді мекендердің біртіндеп эволюциясын және аграрлық емес жұмыспен қамтуды дамыту мақсатында олардың экономикасы мен кеңістігінің құрылымын дәйекті түрде өзгертуді ескеру қажеттілігі көрсетілген.

- Қазақстанда халықтың табиғи өсімін молайтуға елеулі әсер ететін факторлар анықталды, мысалы: салауатты дәстүрлі отбасы, денсаулық сақтаудың тиімді жүйесі және әл-ауқаттың жеткілікті деңгейі.

- Отбасы-неке қатынастарын, денсаулық сақтау жүйесін дамытуды және отбасылар мен балаларды әлеуметтік қолдауды реттейтін саяси-құқықтық негіздер қарастырылды. Бұл құралдар тууды ынталандыруға және отбасылардың әл-ауқатын қамтамасыз етуге шектеулі әсер ететіні анықталды.

- Еліміздегі демографиялық әлеует пен адами ресурстарды нығайтуға бағытталған көші-қон саясатының басым бағыттарына талдау жүргізілді. Бұл бағыттар жоғары білікті мамандардың көші-қонын ынталандыруды, сондай-ақ көшіп-қонушыларды қазақстандық қоғамға интеграциялау жөніндегі шараларды қамтиды.

- Демографиялық көрсеткіштердің мемлекеттік бағдарламалардың нысаналы параметрлеріне сәйкестігін бағалау жүргізілді. Қазақстанның демографиялық саясатының мүмкіндіктері, тәуекелдері мен қауіптері айқындалды, бұл стратегиялық шешімдерді тұжырымдау және саясатты өзгермелі жағдайларға бейімдеу үшін маңызды.

- Нормативтік-құқықтық актілерге түзетулерді және демографиялық саясатты іске асыру мәселелері бойынша мемлекеттік орган құруды қоса алғанда, Қазақстанның демографиялық саясатының институционалдық негіздерін жетілдіру жөнінде ұсыныстар әзірленді.

- Қазақстан мен өңірлердің демографиялық дамуының цифрлық карталары әзірленді, карталар тізбесі оларды оңтайлы көрсетудің тәсілдері мен әдістерінің жиынтығы жасалды, деректерді жүктеу мен өңдеуді, көрсеткіштер жиынтығы бойынша карталарды қалыптастыруды, пайдаланушыларды сәйкестендіруді және олардың өкілеттіктерін ажыратуды, пайдаланушылардың көрсеткіштермен және Атлас карталарымен интерактивті өзара іс-қимылын іске асыруды қамтамасыз ететін өңірлердің демографиялық дамуының интернет-ресурсы әзірленді. - әлеуметтік-демографиялық даму атласы. (<http://maps.ieconom.kz>)

- Зерттеу нәтижелері, бағдарлама іс-шаралары, жарияланымдар, енгізулер туралы ақпарат бағдарламаның веб - сайтында орналастырылды <https://project.ieconom.kz>

Зерттеу әдістері.

Ретроспективті талдау, логикалық және салыстырмалы талдау, аналогиялар мен жалпылау, экономикалық статистика, Пирсонның индексі, графикалық және корреляциялық талдауы, SPSS-тегі модельдерге негізделген Спирмен мен Кендаллдың дәрежелік регрессиясы әдістері қолданылды. Құрылымдық-институционалдық әдіснаманың әдістері. Оның мәні нормативтік құқықтық

құжаттарда (НҚК) қамтылған деректер мен мәліметтер Қазақстандағы көші-қон ағындарын реттеу саласындағы процестер мен құбылыстарды қаншалықты барабар көрсететінін бағалауда жатыр. Когорт әдістері, бойлық және көлденең демографиялық талдау, демографиялық коэффициенттерді, салыстырмалы және орташа шамаларды, индекстерді стандарттау әдістері), геоинформатика әдістері.

Ақпараттық база.

Зерттеудің эмпирикалық базасын ҚР Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігінің ұлттық статистика бюросының деректері, Өлемдік деректер атласы, зерттелетін мәселе бойынша Мемлекеттік бағдарламалар мен нормативтік-құқықтық актілер, Ұлттық статистика бюросының, Халықаралық бағдарламалар мен ұйымдардың (IOM, ILO, UNFPA, UN-Habitat, Department of Economic and Social Affairs Population Division), материалдары мен әдістемелік ұсынымдары, сараптамалық сауалнама және фокус-топтар барысында алынған бағалау нәтижелері құрады.

Үшінші кезең нәтижелерінің ғылыми жаңалығы

Сыртқы және ішкі факторлардың әсерін талдау негізінде демографиялық саясатта ескерілетін аймақтар мен уақыт көкжиектері анықталды. Демографиялық процестердің жоғары, орташа және төмен қарқындылығы бар аймақтардың кластерлері анықталды. Қазақстан және өңірлері бойынша 2050 жылға дейінгі демографиялық болжам әзірленді, экономикалық және әлеуметтік мәртебені табысты бейімдеу және арттыру үшін маңызды ресурс ретінде көші-қон ағындарының жоғары динамикасы бар өңірлер халқының біліктілік және білім беру әлеуетінің сапасына баға берілді. Халықтың аумақтық ұтқырлығын қамтамасыз етудің және көші-қонның әлеуметтік-экономикалық тәуекелдерін төмендетудің маңызды шарты ретінде қабылдаушы Тараптың қоғамына мигранттарды бейімдеу және ықпалдастыру ұсынымдары әзірленді. Урбанизация моделін өзгертудің тарихи перспективасын негіздеу, «урбанизация тұзағы» құбылысы негізделген. 134 елдің мысалында әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің урбанизация деңгейіне тәуелділігін талдау негізінде барлық елдерде урбанизацияның өсуі әлеуметтік-экономикалық дамудың жақсаруына әкелмеді деген қорытынды жасалды. Әр түрлі типтегі қалалардың рөлі аумақтың негізі және халықты ұтымды қоныстандыру және Қазақстан аумағының дамуын жақсарту факторы ретінде негізделген. Мемлекеттік бағдарламалардың нысаналы параметрлеріне демографиялық көрсеткіштердің сәйкестігін бағалау негізінде урбанизация, отбасылық-демографиялық және көші-қон саясаты саласындағы саясатқа ұсынымдар әзірленді, демографиялық саясатты

іске асыру мәселелері бойынша нормативтік-құқықтық актілерге ұсыныстар мен түзетулер әзірленді.

Зерттеудің практикалық маңыздылығы мынада: жұмыста алынған нәтижелер мен қорытындыларды әлеуметтік-экономикалық даму және көші-қонды реттеу бағдарламаларын әзірлеумен және іске асырумен айналысатын мемлекеттік органдар пайдалана алады.

Алынған нәтижелердің әлеуетті тұтынушылары: ҚР Президенті Әкімшілігі, ҚР Қауіпсіздік Кеңесі, Ұлттық экономика министрлігі, Инвестициялар және даму министрлігі, Еңбек және әлеуметтік қорғау министрлігі, Денсаулық сақтау министрлігі, ҚР Оқу-ағарту министрлігі, Ғылым және жоғары білім министрлігі, жергілікті, өңірлік және республикалық басқару органдары, университеттер, қоғамдық ұйымдар, зерттеушілер, студенттер.

Зерттеу нәтижелерін қолдану саласы. Демографиялық процестер туралы алынған жүйеленген білім мемлекеттің әлеуметтік саясатының негізі болып табылады, Қазақстанның әртүрлі өңірлеріндегі әлеуметтік-демографиялық тәуекелдер, демографиялық процестердің экономикалық кеңістіктің сапасына әсері туралы маңызды ақпарат береді. Алынған білім мемлекеттік басқару органдарының демографиялық саясатты жетілдіруді арттыру, демографиялық тәуекелдер мен теңгерімсіздіктерді бағалау, ел өңірлеріндегі қазіргі әлеуметтік-экономикалық ахуалдың мониторингі бойынша тиімді шаралар әзірлеуге және қабылдауға ықпал етуі мүмкін. Жас топтары бойынша перспективалық сандарды бағалау нәтижелері білім беру мекемелеріне қажеттілікті, жұмыс орындарына қажеттілікті жоспарлау үшін маңызды ақпарат бола алады.

Зерттеу нәтижелерін сынақтан өткізу және енгізу.

2021 жылғы 10 тамыздан 2023 жылғы 30 қазанға дейінгі кезеңде жарияланды:

- 1 монография, 1 оқу құралы;

- Шетелдік басылымдарда 37 мақала, оның ішінде: SCOPUS базасында индекстелетін басылымдарда 5 мақала (Q1-Q3); басқа SCOPUS басылымдарында 3 мақала, WOS базасында индекстелетін басылымда 1 мақала (Q4), индекстелетін басқа шетелдік базаларда 9 мақала, шетелдік конференциялар материалдарында 17 мақала.

- Отандық басылымдарда 57 мақала, оның ішінде ҒЖБССҚК ұсынған басылымдарда 19 мақала, басқа басылымдарда және отандық, халықаралық конференция материалдарында 38 мақала.

Оның ішінде 2023 жылы 34 мақала жарық көрді. Отандық жарияланымдар - 26, оның ішінде 1 монография, ҒЖБССҚК ұсынған басылымда 8 мақала, отандық халықаралық конференциялардың еңбектерінде 17 мақала. Шетелдік басылымдарда - 8, оның ішінде SCOPUS (Q1-Q3) басылымдарында 3 мақала, WOS (Q4) базасында 1 мақала, басқа шетелдік басылымдарда 3 мақала, шетелдік конференция еңбектерінде 1 мақала.

Енгізу актісі (Будапешт астаналық университетінің білім беру процесіне ғылыми-зерттеу жұмысының нәтижелерін енгізу туралы Акт, Венгрия, 2023 ж.)

Демографиялық дамудың цифрлық карталарына, демографиялық статистика бойынша мәліметтер базасына, Демография, көші-қон, урбанизация саласындағы саясат тұжырымдамасына авторлық құқықтарды тіркеуге өтінімдер дайындалды.

SCOPUS (Q1, Q2) базасында индекстелген басылымдарда 2 мақала дайындалып, рецензиядан өтуде.

Бағдарламаны орындауға 2021-2023 жылдары Экономика институтының (Алматы қ., Астана қ. филиалы), ҚазҰУ Экономика және бизнес Жоғары мектебі. Әл Фараби (Алматы), Сүлейман Демирел университеті (Қаскелең), Тұран Университеті (Астана, Алматы қ.), "KIMEP" университеті (Алматы), ҚазҰМУ. Асфендияров (Алматы), Ресей Ғылым Академиясының Орал бөлімінің ғылыми орталығы Солтүстік Комидің элеуметтік-экономикалық және энергетикалық мәселелері институты (Ресей, Сыктывкар), Intelligent Data Solutions (Алматы), Әл Фараби ат. ҚазҰУ География және табиғатты пайдалану факультетінің зерттеушілері қатысты.

Қорытынды есепті ҚР ҒЖБМ ҒК Экономика институты ұжымының базасында пәнаралық топ мынадай құрамда дайындады: 1 Бағдарлама жетекшісі, экономика ғылымдарының докторы; 7 тапсырма жетекшісі, оның ішінде 3 экономика ғылымдарының докторы, 1 география ғылымдарының докторы, 3 экономика ғылымдарының кандидаты; орындаушылар - 8 экономика ғылымдарының докторы, 7 PhD (Экономика), 1 PhD (География), 1 PhD (Логистика), 4 экономика ғылымдарының кандидаты, 1 заң ғылымдарының кандидаты, 7 элеуметтік ғылымдар магистрі (экономика, әлемдік экономика, элеуметтану), 2 география магистрі, оның ішінде 6 докторант; 2 бакалавр, оның ішінде 1 магистрант.

Аралық есептің инвентар нөмірі (1 кезең - 2021 ж.) - №0221PK00573.

Аралық есептің инвентар нөмірі (2 кезең - 2022 ж.) - №0222PK00355.

Қорытынды есептің инвентар нөмірі (3 кезең - 2023 ж.) - №0223PK00531.

ЖАРИЯЛАНЫМДАР ТУРАЛЫ МӘЛІМЕТТЕР

Шетелдік басылымдар

№	Автор, Тақырып, Басылым
SCOPUS, WOS (Q1-Q3)	
2021 жыл	
1.	<u>Kireyeva A. A., Kredina A., Vasa L., Satpayeva Z. T. (2021). Impact of financial technologies on economic development: theories, methods and analysis. Journal of International Studies, 14(4), 286-303. https://doi.org/10.14254/2071-8330.2021/14-4/19. (SCOPUS, Q2, Social Sciences 90%).</u>
2022 жыл	
2.	<u>Tatibekov B., Dana L. P., Alzhanova F. (2022). Revisiting Theoretical and Methodological Aspects of a Scientific Inquiry of Migration in the Era of Digitalisation. Migration Letters, 19(5), 709-715. https://doi.org/10.33182/ml.v19i5.2135 (SCOPUS, Q2, Demography 67%)</u>
2023 жыл	
3.	<u>NyussupovaG., AidarkhanovaG., KenespayevaL., & Kelinbayeva R. (2023). Gender features of the Kazakhstan labour market in the context of sustainable development. Hungarian Geographical Bulletin, 72(1), 59-74. https://doi.org/10.15201/hungeobull.72.1.4 (Q1, 71%)</u>
4.	<u>Tatibekov B., Chulanova Z.K. Alzhanova. F. (2023) Factor model for the migration processes development in Kazakhstan. Migration Letters, 20 (5), 84-94, https://doi.org/10.47059/ml.v20i5.2954 (SCOPUS, Q2, Demography 67%).</u>
5.	<u>Mukayev A., Satpayeva Z., Kangalakova D., Doskeyeva G., Pedro E.M. (2023). Assessment of the quality of life of the population of Kazakhstan during the COVID-19 pandemic: the effectiveness of public policy // Problems and Perspectives in Management, 21(3), 69-83. http://dx.doi.org/10.21511/ppm.21(3).2023.06 (Scopus, Q2, 81%,)</u>
SCOPUS, WOS (Q4), РИНЦ және т. б. индекстелетін базалардың басылымдарындағы мақалалар	
2021 жыл	
6.	<u>Нурланова Н.К. Современные тенденции урбанизации в мире и Казахстане. // The scientific heritage.- 2021. - 2(76).- С.22-25, https://doi.org/10.24412/9215-0365-2021-76-2-22-25</u>
7.	<u>Чуланова З.К. Социально-экономические факторы внешней миграции населения Казахстана. // The scientific heritage. – 2021. – 2(76). - С.37-45 https://doi.org/10.24412/9215-0365-2021-76-2-37-45</u>
8.	<u>Рахметова Р. У. Динамика демографической структуры населения Казахстана. // Paradigmata poznání. -2021.- (4). - С. 63-68. http://sociosphera.com/files/conference/2021/pp_4-21.pdf</u>
9.	<u>Urdabaev M. T., Rysbek E. U (2021). SWOT analysis of smart city projects in capital cities of Russia and Kazakhstan. // R-Economy. – 2021. – 7(4). - P. 235–243. https://doi.org/10.15826/recon.2021.7.4.021. (SCOPUS)</u>
10.	<u>Панзабекова А.Ж., Халитова М.М. Институциональные основы регулирования демографических процессов в Казахстане. // Экономика и финансы. - 2021. - 11(47). - С.38-45.</u>

	https://cyberleninka.ru/article/n/institutsionalnye-osnovy-regulirovaniya-demograficheskikh-protsesov-v-kazahstane (Ўзбекистан, РИНЦ)
	2022 жыл
11.	Nyussupova, G., Aidarkhanova, G., Kenespayeva, L. Kelinbayeva, R. Analysis of Human Capital in the Republic of Kazakhstan through GIS: Regional Aspect // International Journal of Geoinformatics. - 2022. - 18(1), P.15-25. https://doi.org/10.52939/ijg.v18i1.2099 (SCOPUS Q4)
12.	Фаузер В.В., Смирнов А. В., Лыткина Т.С., Фаузер Г. Н. Вызовы и противоречия в развитии Севера и Арктики: демографическое измерение. // Арктика: экология и экономика. – 2022. -12(1). - С. 109-120. https://doi.org/10.25283/2223-4594-2022-1-109-120 (Arctic: Ecology and Economy, SCOPUS 62% Social Sciences)
13.	Усольцева А.А., Панзабекова А.Ж. Динамика демографических показателей субъектов УРФО в условиях пандемии COVID-19. // Традиционные национально-культурные и духовные ценности как фундамент инновационного развития России. - 2022. – 1(21). – С.48-51. https://www.elibrary.ru/item.asp?id=48760191 (Россия, РИНЦ).
14.	Сатпаева З. Т. Анализ интенсивности и качества урбанизации в Казахстане. //Молодой учёный». -2022. - 36 (431). - С.46-53. https://moluch.ru/archive/431/94765/ (Россия, Google Scholar)
	2023 жыл
15.	Фаузер В.В., Смирнов А.В. Международные и российские подходы к изучению устойчивого развития городского пространства: от теории к практике // Экономические и социальные перемены: факты, тенденции, прогноз. - 2023. - 16(1). - С. 85–102. https://doi.org/10.15838/esc.2023.1.85.5 (Economic And Social Changes - Facts Trends Forecast, WOS, Q4)
16.	Nyussupova, G., Kalimurzina, A., Kelinbayeva, R., Kairova, S., Kenespayeva, L. (2023). Regional Features of Agglomeration and the Antidote to Almaty's Landlocked Condition. In: Zaman, Q.M., Hall, G.G. (eds) Border Urbanism. The Urban Book Series. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-06604-7_12
17.	Рафиков, Т. К., Мукалиев Ж. К., Кенеспаева Л. Б. Влияние интерактивной визуализации карт на общественное восприятие и понимание географических данных // Молодой ученый. - 2023.- 16(463). - С.83-88. https://moluch.ru/archive/463/101817/
18.	Кенеспаева Л. Б., Рафиков Т. К., Карменова Н. Н., Мусагалиева А. Н. Проблемы и перспективы развития транспортной инфраструктуры города Алматы // Вестник Воронежского государственного университета. Серия: География. Геоэкология.- 2023. - №1. - С. 44-53. https://doi.org/10.17308/geo/1609-0683/2023/1/44-53
	Шетелдік конференция материалдарындағы Жарияланымдар (2021-2023)
	2021 жыл
19.	<u>Рахметова Р.У.</u> Қазақстан аймақтарының этнодемографиялық даму теңсіздігі. Socio-economic, sociopolitical and sociocultural development of regions: materials of

	the IX international scientific conference on October 25–26, 2021. – Prague : Vědecko vydavatelské centrum «Sociosféra-CZ», 2021. – 50 p. (P.17-20). http://www.sociosfera.com/files/conference/2021/k-10_25_21.pdf
20.	<u>Nyussupova G., Aidarkhanova G., Kadylbekov M., Kenespayeva L., Kelinbayeva R., Kozhakhmetov B.</u> Nationalization of Indicators for Sustainable Development Goals in the Republic of Kazakhstan through Geoinformation Technologies. <i>GI_Forum 2021</i> , 9 (1), 158 – 168. https://doi.org/10.1553/giscience2021_01_s158
21.	<u>Nyussupova G., Kelinbayeva R., Aidarkhanova G.</u> The research of migration of Kazakhstan's population as a factor of economic security of the country, p.410. Abstract Book 34-th International geographical congress, 16-20 August, 2021 Istanbul, 438 p. ISBN Number: 978-975-6686-09-6
22.	<u>Kerimkhulle S., Spankulova L., Saliyeva A., Koishybaeva M.</u> Creation and realization of a demographic-mathematical population model for a small city. <i>Modern Problems of Applied Mathematics and Information Technologies al-Khwarizmi 2021: Abstracts of the International Scientific Conference (15-17 November, Fergana, Uzbekistan).</i> – Fergana. 2021. – 301p. https://www.researchgate.net/publication/358022140_ABSTRACTS_OF_THE_VII_INTERNATIONAL_SCIENTIFIC_CONFERENCE_CONFERENCE_MODERN_PROBLEMS_OF_APPLIED_MATHEMATICS_AND_INFORMATION_TECHNOLOGIES_AL-KHWARIZMI_2021_(C.44)
2022 жыл	
23.	<u>Нурланова Н.К.</u> Особенности урбанизации в Казахстане: территориально-отраслевой подход. Социально-экономическая география в XXI веке: новые реалии и практические возможности [Электронный ресурс] : материалы междунар. науч.-практ. конф., Респ. Беларусь, Минск, 19–20 нояб. 2021 г. / Белорус. гос. ун-т ; редкол.: Е. А. Антипова (гл. ред.), А. П. Безрученок, А. В. Дыдышко. – Минск : БГУ, 2022. – 317 с. - 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – ISBN 978-985-881-260-7. https://elib.bsu.by/handle/123456789/277241 C.193-196.)
24.	<u>Альжанова Ф.Г., Алибекова Г.Ж.</u> Демографические последствия пандемии COVID-19 в Казахстане. Социально-экономическая география в XXI веке: новые реалии и практические возможности [Электронный ресурс] : материалы междунар. науч.-практ. конф., Респ. Беларусь, Минск, 19–20 нояб. 2021 г. / Белорус. гос. ун-т ; редкол.: Е. А. Антипова (гл. ред.), А. П. Безрученок, А. В. Дыдышко. – Минск : БГУ, 2022. – 317 с. - 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – ISBN 978-985-881-260-7. https://elib.bsu.by/handle/123456789/277232 (C. 169-171.)
25.	<u>Глеубердинова А.Т.</u> Процесс урбанизации: факторы и последствия. Социально-экономическая география в XXI веке: новые реалии и практические возможности [Электронный ресурс] : материалы междунар. науч.-практ. конф., Респ. Беларусь, Минск, 19–20 нояб. 2021 г. / Белорус. гос. ун-т ; редкол.: Е. А. Антипова (гл. ред.), А. П. Безрученок, А. В. Дыдышко. – Минск : БГУ, 2022. – 317 с. - 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – ISBN 978-985-881-260-7. https://elib.bsu.by/handle/123456789/277249 (C. 222-225.)
26.	<u>Нюсупова, Г. Н. Келинбаева, Р. Ж. Айдарханова, Г. Б.</u> Особенности миграционного движения населения в Республике Казахстан за период независимости. Социально-экономическая география в XXI веке: новые реалии и практические возможности [Электронный ресурс] : материалы междунар. науч.-практ. конф., Респ. Беларусь, Минск, 19–20 нояб. 2021 г. / Белорус. гос. ун-т ; редкол.: Е. А. Антипова (гл. ред.), А. П. Безрученок, А. В. Дыдышко. – Минск : БГУ, 2022. – 317 с.

	- 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – ISBN 978-985-881-260-7. https://elib.bsu.by/handle/123456789/277242 (С. 197-201)
27.	<u>Альжанова Ф.Г., Сатпаева З.Т., Алибекова Г.Ж.</u> Современные тенденции урбанизации и демографического развития городов Казахстана. Большая Евразия: Развитие, безопасность, сотрудничество. Ежегодник. Вып. 5. Ч. 1 / РАН. ИНИОН. Отд. науч. сотрудничества; Отв. ред. В.И. Герасимов. – М., 2022. – 1182 с. ISBN 978-5-248-01021-9 (С.1127-1129) https://cyberleninka.ru/article/n/sovremennyye-tendentsii-urbanizatsii-i-demograficheskogo-razvitiya-gorodov-kazahstana .
28.	<u>Альжанова Ф.Г., Сатыбалдин А.А., Алибекова Г.Ж.</u> Социально-экономические проблемы и вызовы урбанизации в Казахстане. Региональная политика, политическая география и геополитика: история и современность. Материалы международной научной конференции, посвящённой 20-летию кафедры региональной политики и политической географии СПбГУ, Санкт-Петербург, СПбГУ. 22–23 апреля 2022 / Под ред. Н. М. Михеевой, Н. В. Каледина, — СПб.: изд-во ВВМ, 2022. —768 с. (С.488-494) https://www.elibrary.ru/item.asp?id=49439380
29.	<u>Альжанова Ф.Г., Чуланова З.К., Молдабекова А.Т.</u> Международные миграционные процессы в Казахстане: тенденции и проблемы. Трансграничные территории Центральной Азии и сопредельных регионов: возможности и проблемы сотрудничества. Часть I. Материалы Международной научно-практической конференции (Самарканд, 5-6 мая 2022 года). – Самарканд, 2022. – 244 с. (С.39-42)
30.	<u>Нурланова Н.К.</u> Проблемы депрессивных приграничных территорий Казахстана и пути их решения. Трансграничные территории Центральной Азии и сопредельных регионов: возможности и проблемы сотрудничества. Часть I. Материалы Международной научно-практической конференции (Самарканд, 5-6 мая 2022 года). – Самарканд, 2022. – 244 с.. (С.224-228)
31.	<u>Альжанова Ф.Г., Алибекова Г.Ж., Умарова Д.Т.</u> Проблемы демографической устойчивости и урбанизации в Казахстане. Актуальные проблемы, направления и механизмы развития производительных сил Севера – 2022: Сборник статей Восьмой Всероссийской научно-практической конференции (с международным участием) (21-23 сентября 2022 г., Сыктывкар): в 2 ч. – Иркутск, 2022. – Ч. I. 368 с. (С. 80-84) https://iespn.komisc.ru/pub/726-konferencia-2022-9-3
32.	<u>Фаузер В.В., Альжанова Ф.Г.</u> Роль северности в демографической динамике: Арктика, Север, Казахстан (международные сравнения). Актуальные проблемы, направления и механизмы развития производительных сил Севера – 2022: Сборник статей Восьмой Всероссийской научно-практической конференции (с международным участием) (21-23 сентября 2022 г., Сыктывкар): в 2 ч. – Иркутск, 2022. – Ч. I. - 368 с. (С. 58-67) https://iespn.komisc.ru/pub/726-konferencia-2022-9-3
33.	<u>Спанкулова Л.С.</u> Демографический прогноз с учетом динамики коэффициента смертности, половозрастной структуры населения Казахстана. Актуальные проблемы, направления и механизмы развития производительных сил Севера – 2022: Сборник статей Восьмой Всероссийской научно-практической конференции (с международным участием) (21-23 сентября 2022 г., Сыктывкар): в 2 ч. – Иркутск, 2022. – Ч. I. - 368 с. (С. 92-98) https://iespn.komisc.ru/pub/726-konferencia-2022-9-3
34.	<u>Чуланова З.К.</u> Влияние внешней миграции на развитие трудового потенциала Казахстана. Актуальные проблемы, направления и механизмы развития производительных сил Севера – 2022: Сборник статей Восьмой Всероссийской

	научно-практической конференции (с международным участием) (21-23 сентября 2022 г., Сыктывкар): в 2 ч. – Иркутск, 2022. – Ч. I.- 368 с. (С. 145-154) https://iespn.komisc.ru/pub/726-konferencia-2022-9-3
35.	<u>Нюсупова Г.Н., Тажиева Д.А., Кенеспаева Л.Б.</u> Городское расселение Казахстана: история формирования и анализ текущей ситуации. Проблемы современной урбанизации: преемственность и инновации. Сборник статей Международной конференции (Москва, МГУ, 22-23 марта 2022 г.) Сост. А.Г.Махрова. – М.:Геогра.ф-т МГУ, 2022 – 291 с. (С.5-11) http://www.ecoross.ru/files/books2022/Urban_konf_2022.pdf
36.	Спанкулова Л.С., Чуланова З.К. Современные тренды демографических процессов: влияние пандемии COVID-19 и прогноз будущего развития». Глобальные вызовы и региональное развитие в зеркале социологических измерений: материалы VII международной научно-практической интернет-конференции (г. Вологда, 28 марта – 1 апреля 2022 г.) /Вологодский научный центр Российской академии наук; [редакционная коллегия: А.А.Шабунова (ответственный редактор) и др.] . – Вологда : ВолНЦ РАН, 2022. – 730 с. (С.142-148) http://www.vscs.ac.ru/uploads/activity_files/2022/11/22222.pdf
2023 жыл	
37.	<u>Макпал S.Bekturganova, Gulnara N.Nyussupova, Farida G.Alzhanova, Askhat Serikbekuly, Ella Yu.Pak.</u> (2023). Research of demographic processes and development of a digital map of the regions of Kazakhstan. <i>2023 International Forum on Distribution Convergence (IFDC 2023)</i> . pp.229-239. https://doi.org/10.35646/kodisa.icbe.2023.5.7.229 , http://kodisaicbe.org/subList/32000000554
Статьи на рассмотрении	
	<u>Aizhan T. Tleuberdinova, Nailya K. Nurlanova, Farida G. Alzhanova, Bekmukhamed T. Kalmenov</u> (2023). Urbanization and urban metabolism: the dilemma of sustainability and economic growth (the case of Kazakhstan). <i>International Journal of Urban Sustainable Development</i> , Издатель:Taylor & Francis, (SCOPUS, Q1, на рецензировании)
	<u>Aizhan T. Tleuberdinova, Farida G. Alzhanova, Nailya K. Nurlanova.</u> Trap and Dilemma of Urbanisation: Comparative Analysis and Conclusions for Accelerated Urbanisation Policies. <i>Journal of Infrastructure, Policy and Development</i> (SCOPUS, Q2, на рецензировании)

Қазақстандық басылымдар

№	Автор, Тақырып, Басылым
	Монографиялар мен оқу құралдары
	2022 жыл
1.	Чуланова З.К. Мобильность трудовых ресурсов. Курс лекций. – Алматы: Институт экономики МОН РК. – 2022. – 424 с.
	2023 жыл
2.	Демографические процессы, миграция, урбанизация в Казахстане: факторы, структура, динамика, картирование и прогноз /Под ред. д.э.н. Альжановой Ф.Г. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. - 500 с. ISBN 978-601-7079-47-5
3.	Издания, рекомендованные Комитетом по обеспечению качества в сфере науки и высшего образования Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан (КОКСНВО) 2021-2023 г.
	2021 жыл
4.	<u>Нюсупова Г.Н., Айдарханова Г.Б., Токбергенова А.А.</u> География человеческого капитала в Республике Казахстан: сравнение регионов. // Экономика: стратегия и практика. - 2021. - 16(4). – С.160-173. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2021-4-160-173
	2022 жыл
5.	<u>Нурланова Н.К., Тлеубердинова А.Т., Сапарбек Н.К.</u> Основные факторы и тенденции урбанизации в Казахстане: анализ и рекомендации. // Экономика: стратегия и практика. - 2022. – 17 (1). – С.64-79. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2022-1-62-79
6.	<u>Тлеубердинова А.Т., Нурланова Н.К., Кальменов Б.Т.</u> Метаболизм городов и устойчивое развитие: сущность, факторы и риски (на примере мегаполисов Казахстана). // Вестник Казахского университета экономики, финансов и международной торговли (УЭМФТ) - 2022. - №1 (46). – С. 216-223. https://doi.org/10.52260/2304-7216.2022.1(46).28 http://vestnik.kuef.kz/web/uploads/file-vestnik/264e212b1f975c0262b9965b433fc204.pdf
7.	<u>Рахметова Р.У., Калиева С.А.</u> Сравнительный анализ демографического развития регионов Казахстана. // Экономика: стратегия и практика. - 2022. - 16(5). – С.80-92. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2022-1-80-92
8.	<u>Киреева А.А., Кенжегулова Г.К., Сейткан Г.Г.</u> Оценка уровня влияния ИКТ на уровень участия женщин на онлайн-рынке Казахстана. // Вестник КазНУ. Серия экономическая. - 2022. - 1(139). - С.3-15. https://doi.org/10.26577/be.2022.v.139.i1.01 . (The journal of Economic Research & Business Administration) ISSN 2617-7161.
9.	<u>Кангалакова Д.М., Абжан Ж.К., Ибраимова С.Ж., Спанкулова Л.С.</u> Анализ и прогноз демографической ситуации Казахстана. // Экономика: стратегия и практика. - 2022. - 17(2). - С. 98-110. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2022-2-98-110
10.	<u>Нюсупова Г.Н., Айдарханова Г.Б.</u> Қазақстан Республикасындағы орнықты даму мақсаттарына бақылау жүргізуге арналған геоақпараттық технологиялар. // ҚазҰУ Хабаршысы. География Сериясы. – 2022. - 1(64). –

	C.50-60. https://doi.org/10.26577/JGEM.2022.v64.i1.05
11.	Spankulova L.S., Chulanova Z.K., Demographic processes in Kazakhstan: current trends and forecasting the future development. // «Вестник университета «Туран». – 2022. - 3(95). – С. 60-71. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2022-1-3-60-71
12.	Рахметова Р., Калиева С., Абенова К. Қазақстан өңірлеріндегі әлеуметтік-экономикалық және демографиялық факторлардың өзара ықпалынан қалыптасқан үрдістер. Нархоз университетінің хабаршысы Central Asian Economic Review. – 2022. - 3 (144). – 6-18 б. https://doi.org/10.52821/2789-4401-2022-3-6-17
13.	Rakhmetova R., Kaliyeva S., Andekina R., Maxyutova A. Clustering by the level of demographic potential of the regions of Kazakhstan based on SPSS. Bulletin of the Karaganda University. «Economy» series. – 2022.- 3(107). – P. 129-135
14.	Тлеубердинова А.Т., Нурланова Н.К., Альжанова Ф.Г. Социальные последствия роста казахстанских мегаполисов и рекомендации по их преодолению. Экономика: стратегия и практика - 2022. - 17(4). – С.58-75. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2022-4 -58-75
	2023 жыл
15.	Рахметова Р.У., Қалиева С.А. Алматы қаласының демографиялық үрдісінің миграциялық көрінісі. // Экономика: стратегия және практика. – 2023.- 18(1). С.55-67. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2023-1-55- 67
16.	Тургель И.Д., Фазылжан Д. Категориальный анализ эволюции подходов к концепции человеческого капитала. // Экономика: стратегия и практика. – 2023. - 18(1). – С.180-195, https://doi.org/10.51176/1997-9967-2023-1-180-195
17.	Kangalakova D.M., Ilyas A., Turdalina S.K. Social policy model for improving the demographic situation in Kazakhstan // Economics: the strategy and practice. – 2023. - 18(1). – P. 196-209. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2023-1-196-2092.
18.	Дауранов И.Н., Рузанов Р.М. Институционально-правовые основы регулирования демографических процессов в Казахстане//Экономика: стратегия и практика. – 2023. - 18(2). – С.22-35. https://doi.org/10.51176/1997-9967-2023-2-22-35 (КОКСОН)
19.	Аппакова Г.Н., Несипбеков Е.Н., Панзабекова А.Ж. Сравнительный анализ фактических и прогнозируемых миграционных показателей // Вестник КазУЭФМТ. – 2023. – 1(50). – С. 46-54. DOI 10.52260/2304-7216.2023.1(50).6 (КОКСОН)
20.	Халитова М.М., Нурымова С.К., Дюсебаева Ж.К. Механизмы развития социальной инфраструктуры сел Казахстана для улучшения демографической ситуации. // Вестник университета «Туран». – 2023. - 1(97). – С.90-103. https://doi.org/10.46914/1562-2959-2023-1-1-90-103 (КОКСОН)
21.	Аппакова Г.Н., Несипбеков Е.Н., Жанбозова А.Б. Социально-экономические факторы внутренних миграционных процессов в регионах Казахстана // Экономическая серия Вестника ЕНУ им. Л.Н. Гумилева. 2023. №2. - С.86-98, https://doi.org/10.32523/2789-4320-2023-2-86-98

22.	<u>Киреева А.А., Бектурганова М.С., Альжанова Ф.Г.</u> Қазақстан аймақтарындағы халықтың қоныс аударуының демографиялық процестерін талдау// Вестник ЕНУ. 2023 - № 3. – С.40-54 (КОКНВО)
	Басқа басылымдар, конференция материалдары
	2022 жыл
23.	<u>Chulanova Z. K.</u> Facteurs de migration externe de la population du Kazakhstan. International scientific journal «Global science and innovations 2022: Central Asia», 2022. № 3(17). – P. 32-36 (РИНЦ, Казахстан)
24.	<u>Spankulova L.S., Bazarbekova M.M.,</u> Features and dynamics of demographic processes in Kazakhstan. Materials of IX International Conference on Education and Research in Tourism and Hospitality. November 18-19, 2021, Almaty, Kazakhstan. – Almaty: Kazakh University, 2022. – (103-107 pp) ISBN 978-601-04-5961-8
25.	<u>Панзабекова А.Ж., Абилкайыр Н.А.</u> Зарубежный опыт государственного регулирования демографических процессов. Региональная экономика и векторы демографического и социально-экономического развития / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МОН РК, 2022. – 375 с. (С.54-70)
26.	<u>Альжанова Ф.Г.</u> Современные тенденции развития городских систем, анализ факторов, интенсивности и качества урбанизации в Казахстане. Региональная экономика и векторы демографического и социально-экономического развития / Под ред. академика НАН. РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МОН РК, 2022. – 375 с. (С.92-100)
27.	<u>Фаузер В.В.</u> Динамика численности населения северных и арктических регионов России. Региональная экономика и векторы демографического и социально-экономического развития / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МОН РК, 2022. – 375 с (120-129)
28.	<u>Тлеубердинова А.Т.</u> Қалалық жүйелердің метаболизмі және тұрақты дамуы Региональная экономика и векторы демографического и социально-экономического развития / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МОН РК, 2022. – 375 с (С.131-138)
29.	<u>Chulanova Z.K.</u> Risks and consequences of labor migration. «Гуманизация общества и технологическое развитие в эпоху глобальной экономики». Материалы международной научно-практической конференции, посвященной 75-летию юбилею Лауреата Государственной премии РК, д.э.н., проф. О. Сабдена / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МОН РК, 2022. – 336 с (С. 129-136)
30.	<u>Алаева Г.Т.</u> Права мигрантов в республике Казахстан в условиях пандемии Covid-19. Актуальные проблемы законодательства и правоприменительной практики в Республике Казахстан и зарубежных странах: Материалы Международной научно-практической конференции, посвященной 30-летию независимости Республики Казахстан /Отв. ред.: д.ю.н., профессор Жанузакова Л.Т., д.ю.н., профессор Акимжанов Т.К., к.ю.н. Нургазинов Б.К. - Алматы: университет «Туран», 2022. - 467 с. (112-117)
31.	<u>Алаева Г.Т.,</u> Международное законодательство по Противодействию нелегальной миграции. Актуальные проблемы законодательства и правоприменительной практики в Республике Казахстан и зарубежных странах: Материалы Международной научно-практической конференции, посвященной 30-летию независимости Республики Казахстан /Отв. ред.: д.ю.н., профессор Жанузакова

	Л.Т., д.ю.н., профессор Акимжанов Т.К., к.ю.н. Нургазинов Б.К. - Алматы: университет «Туран», 2022. - 467 с. (216-222)
32.	<u>Шерхан Ш.Е.</u> Қазақстан Республикасында қалалық агломерациялар дамуының мәселелері. «Білім және ғылым - 2021» атты V Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдар жинағы, Алматы, ӘОЖ 2022 – 330 б. (С. 191-193).
33.	Альжанова Ф.Г., Нурланова Н.К., Алибекова Г.Ж. Влияние пандемии covid-19 на демографические процессы в городах Казахстана. Этнодемографические процессы в Казахстане и сопредельных территориях: Сб. науч. Трудов XXI Междунар. Науч.- практ. Конф., посвящённой 70-летию Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, 3-4 октября 2022 г., Усть-Каменогорск. – Усть-Каменогорск: «Медиа-Альянс», 2022. – 461 с. (С.27-37)
34.	Бекенова Л.М., Жанбозова А.Б. Методы оценки урбанизации. Этнодемографические процессы в Казахстане и сопредельных территориях: Сб. науч. Трудов XXI Междунар. Науч.- практ. Конф., посвящённой 70-летию Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, 3-4 октября 2022 г., Усть-Каменогорск. – Усть-Каменогорск: «Медиа-Альянс», 2022. – 461 с (С.79-89)
35.	Нурланова Н.К. Урбанизация как фактор демографического роста: тенденции и риски. Этнодемографические процессы в Казахстане и сопредельных территориях: Сб. науч. Трудов XXI Междунар. Науч.- практ. Конф., посвящённой 70-летию Восточно-Казахстанского университета имени Сарсена Аманжолова, 3-4 октября 2022 г., Усть-Каменогорск. – Усть-Каменогорск: «Медиа-Альянс», 2022. – 461 с.
36.	<u>Гайсина С.Н.</u> Социально-экономические риски внутренних миграционных процессов населения Казахстана и основные формы их проявления. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.1. – 251 с. (С.74-83).
37.	<u>Альжанова Ф.Г., Альжанова С.А.</u> Альтернативные методы измерения урбанизации. Международная научно-практическая конференция. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.1. – 251 с.(С. 114-120)
38.	<u>Chulanova Z.K.</u> Socio-economic and socio-political risks of migration in Kazakhstan. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.1. – 251 с. (166-176)
39.	<u>Дауранов И.Н., Рузанов Р.М</u> Анализ и оценка институционально-правовой базы регулирования миграционных процессов в Казахстане. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.1. – 251 с. (144-156)
40.	<u>Кангалакова Д.М.</u> Медико-демографическое прогнозирование: литературный обзор. Международная научно-практическая конференция. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.2. – 234 с. (С.11-15)

41.	Сатпаева З.Т. Влияние пандемии COVID-19 на динамику урбанизации в Казахстане. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.2. – 234 с. (С.16-22)
42.	<u>Джумашев Н.М.</u> Межрегиональные различия в уровне жизни населения Казахстана и миграционные риски. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.2. – 234 с. (119-124)
43.	Tulenbayeva Zh. To the subject of enhancing the quality of Kazakhstan's human capital. Экономическое переустройство Казахстана в условиях мирового геополитического кризиса / Под ред. Академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2022. – Т.2. – 234 с. (223-228)
	2023 жыл
44.	<u>Сатыбалдин А.А., Нурланова Н.К.</u> Особенности и перспективы развития малых городов Казахстана, Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С. 13-19.)
45.	<u>Альжанова Ф.Г.</u> Динамика демографических процессов, миграции, урбанизации в Казахстане, Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С. 30-37)
46.	<u>Тлеубердинова А.Т., Нурланова Н.К.</u> Қазақстандағы урбанизацияның негізгі тенденциялары Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С. 51-58)
47.	<u>Фаузер В.В.</u> Устойчивое развитие городского пространства. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С.59-66)
48.	<u>Гайсина С.Н.</u> Территориальная мобильность и квалификационный потенциал населения. – Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с - С.80-86.
49.	<u>Нюсупова Г.Н., Айдарханова Г.Б., Кенеспаева Л.Б., Келинбаева Р.Ж Жумагулов Ч.Б.</u> Анализ влияния миграции на казахстанский рынок труда с применением ГИС-технологий. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С. 106-114)
50.	<u>Чуланова З.К.</u> Некоторые аспекты стимулирования внутренней мобильности населения. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред.

	академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с – (С. 155-165.)
51.	<u>Спанкулова Л.С.</u> Демографическое благополучие в системе национальной безопасности Республики Казахстан. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.(С.197-202)
52.	<u>Панзабекова А.Ж., Алаева Г.Т., Дюсебаева Ж.К.</u> Қазақстанның көші- қон саясатының даму бағыттары мен басымдықтары. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.(231-237)
53.	<u>Umarova Dinara.</u> The main demographic trends of Kazakhstan Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.(С.247-252)
54.	<u>Kangalakova D.M., Satpayeva Z.T.</u> The intellectual potential of the country: definition, foreign experience and Kazakhstan // Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с. (С. 253-258).
55.	<u>Киреева А.А.,</u> Марденова Л.К. Research on Generation Z development in Kazakhstan: social and demographic determinants /В сб. в Международной научно-практической конференции “Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана” - Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.; (С. 294-302)
56.	<u>Калиева С.А., Рахметова Р.У.</u> Демографическое развитие Казахстана в условиях пандемии COVID-19. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.(325-330).
57.	<u>Джумашев Н.М.</u> Образовательный потенциал регионального социума и миграция. Сборник трудов конференции «Социально-демографические проблемы современности и национальные интересы Казахстана» / Под ред. академика НАН РК Сатыбалдина А.А. – Алматы: Институт экономики КН МНВО РК, 2023. – 381 с.(С.331-334.)
58.	<u>Олжебаева Г., Сатпаева З.Т., Урдабаев М.</u> Система управления человеческим капиталом для устойчивого развития Казахстана /В сб. в Международной научно-практической конференции “Траектории развития в условиях глобальных вызовов” - Алматы: Университет международного бизнеса им. Кенжегали Сагадиева, 2023. – 695. (С. 353 - 363).
59.	<u>Алаева Г.Т.</u> Модели регулирования миграционных процессов в Казахстане и за рубежом. Глобальные изменения: вызовы науки и образования. Материалы Международного научно-практического форума, посвященного 30-летию университета «Туран», 6-7 октября 2022 г. – Алматы: Университет «Туран», 2023. – 896 с. (58-64)
60.	<u>Панзабекова А.Ж., Алаева Г.Т.</u> Основные направления миграционной политики Казахстана в интересах укрепления демографического потенциала и человеческих ресурсов // «Семейно-демографическая и гендерная политика на

	новом этапе развития Казахстана» - 2022: Международная научная конференция: материалы конференции – г. Астана: НАО «Казахстанский институт общественного развития»: 2023. – 380 с. (101-108).
--	---

Авторлық куәліктер, енгізу

	<u>Автор, материалдың атауы, қорғау құжатының нөмірі</u>
	<u>2022</u> жыл
1.	Спанқулова Л.С., Альжанова Ф.Г., Әбилқайыр Н.А.Свидетельство о внесении сведений в государственный реестр прав на объекты, охраняемые авторским правом составное произведение) / № 25328 от 21 апреля 2022 г. (Моделирование и прогнозы социально-демографических изменений качества жизни и здоровья населения в условиях внедрения цифровых технологий в Казахстане).
	<u>2023</u> жыл
2.	Act on the implementation of the results of research work in the educational process Budapest Metropolitan University, Hungary (2023)